

Štát - Iránska islamská republika (Irán) :

Dejiny

V rokoch 1960-1970 - sa uskutočnila Biela revolúcia. Sociálne reformy, vrátane rozdeľovania pôdy, vzdelávania a poskytnutia volebného práva ženám, narazili na silne odmietavý postoj.

Roku 1979 - po rozsiahlych občianskych nepokojoch utiekol šach a Ajatollah Ruholláh Chomejní (1900-1989) vyhlásil Iránsku islamskú republiku. Nasledovalo uväznenie a zavraždenie stoviek šachových prívržencov, potlačenie občianskej slobody. Iránski študenti vnikli na veľvyslanectvo USA v Teheráne.

V rokoch 1980-1990 - prebiehala iracko-iránska vojna.

Roku 1988 - americká vojnová loď zostrelila nad Perzským zálivom iránske osobné lietadlo.

Roku 1989 - Chomejní zomrel. Jeho nástupcom sa stal Alí Chameneí (1939).

Roku 1990 - bol podpísaný mier s Irakom. Pri zemetrasení na severozápade krajiny zahynulo približne 40 000 ľudí.

Roku 1991 - milión kurdských utečencov prišlo z Iraku.

Roku 1992 - vo voľbách zvíťazili Umiernení.

Roku 1996 - Spojené štáty americké (USA) uvalili sankcie na zahraničné spoločnosti, ktoré investovali v Iráne.

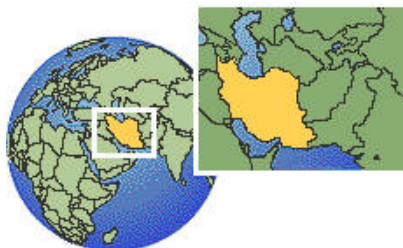
Roku 1999 - došlo k zrážkam prodemokratických študentov a zástancov islamských zákonov.

Iránci

Súhrnné označenie pre obyvateľstvo Iraku (celkom asi 40,2 miliónov; odhad z roku 1982), ktoré tvoria príslušníci viac ako 30 národov, národností a etnických skupín. Z jazykového hľadiska je možné rozdeliť Iráncov do 3 základných skupín:

- iránska vetva indoeurópskej rodiny - Peržania (16 miliónov; odhad z roku 1978), Kurdovia (3 milióny), Gílanci (1,5 milióna), Mázenderánci (1,3 milióna), Lurovia (720 000), Balúčovia (600 000), Bachtijárovia (500 000), Tátovia (240 000), Hazárovania (110 000), Táliši (57 000), Tadžikovia (30 000),
- turecká vetva altajskej rodiny - Azerbajdžanci (3,5 milióna), Kaškájovia (365 000), Afšárovania (320 000), Karapapachovia (25 000), Kádžarovania (23 000), a asi 250 000 príslušníkov drobných kmeňov v južnom a východnom Iraku,
- ostatní - Arabi (asi 1 milión), Arméni (150 000), Asýrčania (75 000), Gruzínci (15 000).

Úradný jazyk je perzština, väčšina Iráncov ju používa ako druhý jazyk. Veriaci sú väčšinou moslimovia (hlavne šíiti). Základným spôsobom obživy je poľnohospodárstvo, chov dobytky (miestne kočovné alebo polokočovné pastierstvo), pomerne rýchlo rastie podiel priemyslu (najmä ťažby ropy a spracovania ropy).

[Ako sa správať v cudzine](#)

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- James Hugnes, *Velká všeobecná ilustrovaná encyklopédia*, Mladé letá 2002, ISBN 80-06-01235-0,
- Václav Hubinger, František Honzák, Jiří Polišínský, *Národy celého světa*, Mladá fronta, Praha 1985,
- Anton Matula, László Mari, Ladislav Tolmáči, Terézia Tolmáčiová, *Lexikón štátov a území sveta*, MAPA Slovakia Bratislava 2001, ISBN 80-8067-023-4.

Zdroje obrázkov

- Vlajky prevzaté a upravené z: <http://www.statnevlajky.sk/>,
- Polohy štátov prevzaté a upravené z: <http://www.zemepis.com/A-Z.php>,

· Mapy prevzaté a upravené z: <http://www.ezilon.com/maps/>.